

VERBODEN EN/OF ZEER DIERONVRIENDELIJKE MIDDELEN TEGEN MUIZEN, RATTEN EN MOLLEN ZO TE KOOP!

**Waarom duidelijke wetgeving, richtlijnen t.a.v.
vangst- en dodingsmiddelen en
verkoopverbod noodzakelijk zijn**

Colofon**Auteur(s)** dr. Femmie Smit**Datum** 18 maart 2016**Versie** 1.0

Dierenbescherming
Scheveningseweg 58
85980
2508 CR Den Haag
T 088 81 13 000
www.dierenbescherming.nl

© Copyright Dierenbescherming 2014

Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Wat is er nu (en in concept) wettelijk geregeld t.a.v. mechanische middelen om muizen, ratten en mollen te bestrijden?	4
1.2	Wat ontbreekt in wetgeving om onnodig lijden te voorkomen?	4
1.2.1	Richtlijn waaraan toegestane middelen moeten voldoen om onnodig lijden te voorkomen	4
1.2.2	Richtlijn voor juist gebruik	4
1.2.3	Verkoopverbod voor niet toegestane middelen	5
1.2.4	Duidelijkheid over de (on)toelaatbaarheid van combinatiemiddelen	5
1.3	Samenvattend – wat moet de nieuwe AMvB vallend onder de Wet natuurbescherming bevatten om onnodig lijden te voorkomen?	5
1.4	Uitvoeren van betere regulering van vang- en dodingsmiddelen	6
BIJLAGE 1	VARIATIE IN MUIZENKLEMMEN	7
BIJLAGE 2	LEED BIJ VERKEERD GEBRUIK	10
BIJLAGE 3	LIJST MET WEBSITES MET LIJMPLATENVERKOOP TER BESTRIJDING VAN MUIZEN	11
BIJLAGE 4	(ON)TOELAATBARE MIDDELEN?	12

1. INLEIDING

In de huidige (Flora- en faunawet) en de nieuwe wetgeving (Wet natuurbescherming) is het grondgebruikers toegestaan om muizen, ratten en mollen te doden. Op dit moment is een Algemene Maatregel van Bestuur in concept gereed, waarin vastgelegd wordt met welke mechanische middelen (chemische middelen is vastgelegd in de Wet gewasbescherming en biociden) deze dieren wel en niet gevangen en gedood mogen worden en welke middelen niet verkocht mogen worden. Dat gebeurt in heel algemene bewoordingen. De Dierenbescherming is van mening dat dit niet afdoende is om onnodig en ongewenst lijden van betreffende dieren te voorkomen. We zetten in dit document uiteen wat volgens ons nodig is om hier verandering in te brengen.

1.1 Wat is er nu (en in concept) wettelijk geregeld t.a.v. mechanische middelen om muizen, ratten en mollen te bestrijden?

Voor muizen, ratten en mollen geldt:

- Klemmen toegestaan;
- Kastvallen (dichte val) toegestaan;
- Lijm(platen) niet toegestaan;
- De verkoop van al deze middelen is toegestaan.

In zowel de Flora- en faunawet, de nieuwe Wet natuurbescherming en in de Wet dieren zijn artikelen opgenomen waarin gesteld wordt dat het veroorzaken van onnodig lijden van dieren voorkomen moet worden.

1.2 Wat ontbreekt in wetgeving om onnodig lijden te voorkomen?

1.2.1 Richtlijn waaraan toegestane middelen moeten voldoen om onnodig lijden te voorkomen

Omdat er geen richtlijnen zijn opgesteld waaraan toegestane middelen moeten voldoen om te worden toegelaten op de markt, verschijnen er allerlei klemmen op de markt die onnodig lijden veroorzaken. Dat er grote variatie is tussen de kwaliteit van klemmen is wetenschappelijk vastgesteld¹. Niet elke klem is dusdanig sterk dat een dier snel en effectief gedood wordt. Met andere woorden er zijn middelen op de markt die feitelijk niet aan de algemene eisen die in de wet staan (onnodig lijden is niet toegestaan) voldoen. In bijlage 1 zijn een aantal muizenklemmen die in Nederland op de markt zijn afgebeeld en waarvan in een oogopslag te zien is dat deze zeer variëren in kwaliteit.

1.2.2 Richtlijn voor juist gebruik

Ook als een klem of kastval wel van 'de juiste kwaliteit' is wil het nog niet zeggen dat het geen onnodig lijden veroorzaakt. Het is namelijk van belang dat het middel wel op de juiste manier wordt gebruikt, om te voorkomen dat onnodig lijden alsnog niet plaatsvindt. Zo is het bij kastvallen van belang dat deze regelmatig gecheckt worden om te voorkomen dat dieren daarin van kou, stress of honger na enige uren

¹ Mechanical Performance of Rat, Mouse and Mole Spring Traps, and Possible Implications for Welfare Performance. Sandra E. Baker, Stephen A. Ellwood, Vito L. Tagarielli, David W. Macdonald. PLOS ONE, nr. 7: <http://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0039334>

lijden komen te overlijden. Ook blijkt in de praktijk dat als vangkooien (in principe verboden) wel worden toegestaan onder voorwaarden, deze vervolgens in de muskusrattenbestrijding onder water geplaatst worden, en dieren na een doodstrijd van minimaal een aantal minuten, verdrinken. Dit zou voorkomen kunnen worden door in de richtlijn op te nemen dat vallen niet onder water geplaatst mogen worden. In Bijlage 2 is het leed te zien dat optreedt als middelen niet juist gebruikt worden.

1.2.3 Verkoopverbod voor niet toegestane middelen

Op dit moment is er alleen een verbod op de verkoop van het niet toegestane middel: mistnetten in de huidige wet en in het concept AMvB opgenomen. Dit scheidt verwarring bij de consument. Het meest in het oog springende voorbeeld is lijmplaten om muizen en ratten te vangen (en vervolgens te doden door hen bijvoorbeeld dood te slaan met een stok). Dit middel is niet toegestaan maar mag wel verkocht worden. Vervolgens zie je dat dit middel heel makkelijk beschikbaar is voor de gemiddelde particulier zonder enige informatie. Uiteraard denkt deze dan dat dit middel gewoon gebruikt mag worden. Dit geldt overigens niet alleen voor middelen die te gebruiken zijn voor het vangen van muizen en ratten. Er zijn ook veel vangkooien te koop op internet, waarmee allerlei diersoorten te vangen zijn, zoals katten, dassen etc.. Ook hiervoor zou een verkoopverbod moeten komen (met uitzondering voor ontheffinghouders). In Bijlage 3 is een (niet onuitputtelijke) lijst van internetsites opgenomen waar lijmplaten te koop worden aangeboden, zonder enige informatie richting de consument dat gebruik niet is toegestaan.

1.2.4 Duidelijkheid over de (on)toelaatbaarheid van combinatiemiddelen

Er zijn middelen op de markt die dieren vangen in een kastval en vervolgens doden door deze bv. met een pin te doorboren, te elektrocuteren of te verdrinken in een vloeistof. Deze dodingsmiddelen zijn niet toegestaan in de huidige en in concept AMvB's, en zouden wat de Dierenbescherming betreft expliciet verboden moeten worden in de AMvB. Ook de verkoop moet via de AMvB verboden worden (net als lijmplaten). Bijlage 4 geeft voorbeelden van middelen die te koop worden aangeboden op internet en waarvan het volgens de Dierenbescherming geen toegestaan middel is, omdat het niet is opgenomen in de lijst toegestane dodingsmiddelen.

1.3 Samenvattend – wat moet de nieuwe AMvB vallend onder de Wet natuurbescherming bevatten om onnodig lijden te voorkomen?

Om, zoals de wetgever en de Dierenbescherming nastreeft, onnodig lijden te voorkomen, is het noodzakelijk om:

- Meer verboden op te nemen in de AMvB's zodat duidelijk is voor de handhavers dat zeer dieronvriendelijke middelen zoals verdrinken, elektrocuteren en doorboren met een pin niet zijn toegestaan;
- Een verbod op de verkoop van verboden middelen zodat handhaving op het gebruik hiervan makkelijker is omdat de leveranciers en verkooppunten hierop aangesproken kunnen worden, i.p.v. elke individuele (onwetende) gebruiker;
- Een verbod op de verkoop van verboden middelen zodat (vaak onwetende) gebruiker niet het idee krijgt dat gebruik van middel is toegestaan;
- Richtlijnen opnemen waaraan vang- en dodingsmiddelen moeten voldoen voordat zij worden toegestaan op de markt;
- Leverancier verplichten richtlijnen voor het juist gebruik van middelen aan te leveren bij elk middel dat toegestaan wordt op de markt.

1.4 Uitvoeren van betere regulering van vang- en dodingsmiddelen

Om het toelaten en het gebruik van middelen om dieren te vangen en te doden beter te reguleren zou naast betere regelgeving een vergelijkbaar instituut als aanwezig is voor het toelaten en gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (College van Toelating Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden) ingesteld moeten worden (of de taken bij dit College uitbreiden).

BIJLAGE 1 VARIATIE IN MUIZENKLEMMEN

Bron: www.ongedierteproducten.nl

BIJLAGE 2 LEED BIJ VERKEERD GEBRUIK

Muizenklemmen die op verkeerde plekken, zonder geleidend stuk en zonder te zijn bevestigd aan de grond worden geplaatst, kunnen o.a. zorgen voor:

- onnodige bijvangsten;
- vangsten waarbij muizen niet in een keer dood zijn maar langzaam sterven en;
- vangsten waarbij muizen nog uren lang rond kunnen lopen met een klem aan hun staart voordat zij van uitputting sterven.

BIJLAGE 3 LIJST MET WEBSITES MET LIJMPLATENVERKOOP TER BESTRIJDING VAN MUIZEN

Onderstaande lijst is een selectie van webshops die lijmplaten voor muizenbestrijding aanbieden.

- <http://www.muizenwinkel.nl/nl/promo/a/muizen-ratten-lijmtube/656>
 - Geen vermelding bij product dat dit niet is toegestaan.
- <http://ongedierteproducten.nl/muizen-bestrijden/muizen-lijmplanken.html>
 - Met vermelding bij product dat dit niet is toegestaan.
- <http://www.europacker.nl/41-ratten-muizen-lijmplanken>
 - Geen enkele vermelding dat dit door een particulier niet gebruikt mag worden. Sterker nog, bij een van de producten staat: De lijmvallen zijn geschikt voor het vangen van muizen zonder vergif te gebruiken. De lijmvallen zijn ideaal voor plaatsing in keukens, ziekenhuizen, restaurants, dierentuinen etc. en op plekken waar het gebruik van vergif verboden is.
- <http://www.dierplagenshop.nl/muizen-lijmvallen>
 - De inleidende tekst luidt: Hier vind u alle soorten lijmplanken tegen muizen. Lijmplanken tegen muizen werken zeer goed en u zult al snel resultaat zien. Voor een extra vangopbrengst kunt u altijd een beetje extra lokmiddel op de lijmplanken doen om zo nog sneller muizen te vangen. Kant en klare muizen lijmplankjes zijn eenvoudig en snel toepasbaar om muizen weg te vangen. De lijmplanken zijn reukloos en zonder gif en door de speciale formule droogt de lijm niet uit. Ook kunt u gebruik maken van muizen lijmplanken met een speciale vanille geur waardoor de muizen sneller aangetrokken worden."
 - Bij een enkel product staat vermeld dat het niet is toegestaan.
- <http://www.lijmvalshop.nl/lijmplanken-en-lijmvallen-voor-muizen>
 - Op aparte pagina staat vermeld dat dit lijmproducten tegen muizen en ratten niet gebruikt mag worden. Di is niet bij de producten zelf terug te vinden.

BIJLAGE 4 (ON)TOELAATBARE MIDDELEN?

- <http://www.ratzapper.nl/nl/Koop>
 - De Ratzapper (en is er ook in een muizenversie) vangt en electrocuteert de rat of muis. Onduidelijk is of dit middel inderdaad effectief is (en snel dood) en het is niet opgenomen als toegestaan middel in de AMvB.

- <http://www.eko1000.nl/>
 - Ratten worden gelokt naar een bak met vloeistof waarin ze verdrinken.

- <http://www.muizenval.nl/nl/a/slagvallen/mousecatcher/10000002/514#.VuwYHfnhBhg>
 - De mousecatcher waar, als er al een muis in zou trappen, de muis verdrinkt in de emmer water. Zoals vermeld op de website: Een muizenval met een doorlopende werking. De werking is als volgt: U plaatst een stukje kaas op de speciaal aangebrachte pinnen, u vult de emmer (bouwemmer) zover, dat als de Mousecatcher kiept, deze niet het water raakt. Daarna bevestigt u het loopplankje en de Mousecatcher staat op scherp. Door het kiepeffect valt de muis in het water en zal verdrinken. De kaas blijft ongedeerd, de Mousecatcher klapt terug en staat weer op scherp voor de volgende muis! De

MOUSECATCHER wordt geleverd met: Platform voorzien van uitsparing voor bevestiging, loopplank en Nederlandse handleiding (excl. emmer).

